

KRĘGI APOSTOLATU PIELGRZYMUJĄCEJ MATKI BOŻEJ W DIECEZJI KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKIEJ

Wstęp

O. Józef Kentenich jako założyciel Dzieła Szensztackiego zaproponował system wychowawczy oparty na pięciu gwiazdach przewodnich. Są nimi: pedagogika ideału, pedagogika więzi, pedagogika przymierza, pedagogika organicznego rozwoju i pedagogika zaufania. One pomagają w osiągnięciu celu, jakim jest „nowy człowiek w nowej wspólnoty”. Ważne jest w procesie formacyjnym przyjęcie Maryi w tytule Matki Bożej Trzykroć Przedziwnej przede wszystkim jako wychowawczynie².

Ruch Szensztacki w wielu gałęziach jest obecny w życiu diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej i skupia się przy sanktuarium Matki Bożej Trzykroć Przedziwnej na Górze Chełmskiej w Koszalinie. Siostry z Międzynarodowego Instytutu Sióstr Maryi odpowiedzialne za to sanktuarium wraz z osobami przynależącymi do Dzieła Szensztackiego prowadzą wiele projektów. Jednym z nich jest Apostolat Pielgrzymującej Matki Bożej. Celem tego artykułu jest przybliżenie tej formy apostolatu, historii jego powstania, zasad działania oraz rozwój w życiu naszej diecezji.

1. Powstanie Apostolatu Pielgrzymującej Matki Bożej

O. Józef Kentenich w pedagogice organicznego rozwoju podkreślał obecność prądów duchowych obejmujących życie wielu ludzi. One prowadzą do wspólnych idei oraz sposobów wyrazu³. Dobrze to zrozumiał Jan Luiz Pozzobon, który jest inicjatorem prądu duchowego „Pielgrzymującej Matki Bożej”. Urodził się 12 grudnia 1904 r. w Ribeirao leżącej w południowej Brazylii. Dziadkowie w 1878 r. z północnych Włoch przybyli do Ameryki Południowej. On sam w roku 1928 poślubił Teresę Turcato i został ojcem dwójki dzieci. W 1932 r. przeprowadził się do Santa Maria, by chorej żonie umożliwić lepszą opiekę zdrowotną. Jednak w tym samym roku został wdowcem. W 1933 r. poślubił Vitorię Filipetto i został ojcem kolejnej piątki dzieci. Były one

¹ Ks. dr Zygmunt Czaja, pracuje w parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Kołobrzegu; ORCID: 0000-0003-4854-2979, e-mail: czaja@koszalin.opoka.org.pl.

² Zygmunt Czaja, *Wychowanie jako spotkanie. Główne założenia szensztackiego systemu wychowawczego w świetle wypowiedzi ks. Józefa Kentenicha* (Poznań: Pallottinum, 1994).

³ *Schönstatt – Lexikon. Fakten – Ideen – Leben*, red. Hubertus Brantzen, Herbert King, Lothar Penners, Gertrud Pollak, Herta Schlosser, Joachim Schmiedl, Peter Wolf (Vallendar–Schönstatt: Patris Verlag, 1996), 384.

przez rodziców bardzo kochane i nazywane „kamieniami szlachetnymi” rodziny. Dał się poznać jako biznesmen i rolnik. W 1947 r. spotkał się z Ruchem Szensztackim i w następnym roku wstąpił do męskiej grupy, zachęcony kazaniem o. Józefa Kentenicha wygłoszonym podczas poświęcenia sanktuarium Matki Bożej Trzykroć Przedziwnej w Santa Maria. O. J. Kentenich między innymi zapytał: „Czy jest może gdzieś drugi Józef Engling?”. Ta postać w historii Ruchu Szensztackiego jest traktowana jako jeden ze współzałożycieli Szensztatu. Od tego momentu Jan Pozzobon zaangażował się w rozwój Dzieła Szensztackiego i pomagał przy budowie domu rekolekcyjnego w pobliżu sanktuarium, które otrzymało imię Tabor⁴.

Jak zauważa o. Mirosław Żabnicki z Instytutu Ojców Szensztackich: „Nadszedł rok 1950, w którym miał zostać ogłoszony dogmat o Wniebowzięciu Najświętszej Maryi Panny. Rodzina Szensztacka z Santa Maria na apel Kościoła w Brazylii postanowiła przygotować się do tego wydarzenia poprzez modlitwę różańcową przed obrazem Matki Bożej Trzykroć Przedziwnej. Obraz miał nawiedzać poszczególne rodziny. W tym celu zrobiono 3 drewniane ramy w formie sanktuarium, a na bokach umieszczono drzwiczki, aby można było zamykać kapliczkę podczas drogi z domu do domu. 10 września 1950 r. siostra szensztacka M. Teresinha przekazała jeden z tych obrazów Janowi Pozzobon, aby jako dorosły towarzyszył dziewczętom w drodze pielgrzymowania Maryi i czuwał, aby obraz pielgrzymował po rodzinach jego osiedla. Po zakończeniu tej akcji pastoralnej Jan zdecydował się kontynuować ją, gdyż widział pozytywny wpływ peregrynacji na rodziny katolickie. W tym apostołowaniu pomagała mu przez pierwsze dwa lata jego własna córka. Z tej akcji rozwinął się «Apostolat Pielgrzymującej Matki Bożej» (Campanha da Mae Peregrina – Kampania Matki Pielgrzymującej) nazywany także Kampanią Różańca Świętego”⁵.

19 października 1952 r. Jan Luiz Pozzobon dokonał aktu poświęcenia się Matce Bożej Trzykroć Przedziwnej. Ze swej strony postanowił, że codziennie dwie godziny poświęci na apostołat. Matkę Bożą prosił: „Ja wyruszam dla Ciebie, a Ty zatroszcz się o moją rodzinę”. Jego działanie apostołskie wspierała żona Vitoria, a także dzieci⁶.

W maju 1954 r. Pozzobon rozpoczął projekt socjalny dla biednych w „Vila Nobre de Caridade”. Była to budowa Osiedla Szlachetnej Miłości składającego się z czterestu domków. Każdy z domków został nazwany imieniem kwiatów. W ten sposób bogatsi wyszukiwani przez Jana Pozzobona stawali się niejako narzędziami Bożymi pokazującymi, jak Matka Boża pochyla się nad biednymi i potrzebującymi.

Także w roku 1954 Jan Pozzobon rozpoczął apostołat Pielgrzymującej Matki Bożej w szkołach, szpitalach i więzieniach. Okazuje się, że przez 35 lat, nosząc na ramionach kapliczkę Matki Bożej Trzykroć Przedziwnej, a ważącej prawie 11 kg, przeszedł

⁴ *Schönstatt – Lexikon. Fakten – Ideen – Leben*, 310.

⁵ Mirosław Żabnicki, „Sł. Boży Jan Luiz Pozzobon. Kroczyć drogą życia!”, w: *Szensztat – moje miejsce w Kościele. Publikacja jubileuszowa z okazji 100-lecia powstania Ruchu Szensztackiego 1914–2014*, red. Arkadiusz Sosna, Kamila Skorupka, Biblioteka Szensztacka 15 (Otwock–Świdar: Duszpasterstwo Ruchu Szensztackiego, Wydawnictwo i Drukarnia Świętego Krzyża, 2013), 41–43.

⁶ Żabnicki, „Sł. Boży Jan Luiz Pozzobon. Kroczyć drogą życia!”, 41.

140 tys. km. Można się pokusić o stwierdzenie, że w ten sposób realizował swoje nazwisko, które w języku portugalskim oznacza „dobre źródło”.

Od 1959 r. Jan Pozzobon zaczął organizować apostołstwo w nowej formie. Tworzył kręgi dla rodzin, organizując 30 rodzin, które przekazywały sobie mały wizerunek Matki Trzykroć Przedziwnej i modliły się różańcem. Tak o nim pisał o. Mirosław Żabnicki: „Maryjne, różańcowe apostołstwo dla mężczyzny nie było łatwe. Jan do kolejnych wizyt apostołskich starannie się przygotowywał, prowadził w rodzinach wiele rozmów, często pomagał w odbudowywaniu życia sakramentalnego. Jest on przykładem prawdziwego animatora. Starał się być w stałym kontakcie z o. Kentenichem, z siostrami szensztackimi i z miejscowym proboszczem. O swoich działaniach informował także biskupa. Zachowało się sporo listów i korespondencji z hierarchią”⁷.

30 grudnia 1972 r. Jan Pozzobon za zgodą rodziny przyjął święcenia diakonatu stałego. W sześć lat później, a dokładnie w święto Matki Bożej Różańcowej (7 października 1978 r.), Ubaldo Alvez Pimentel zgłosił się do pomocy w apostołowaniu. Było to ważne wydarzenie dla Jana Pozzobona z dwóch powodów. Najpierw dlatego, że widział coraz słabiej i nogi odmawiały mu posłuszeństwa. Druga racja dotyczyła konkretnej odpowiedzi od Matki Bożej, bo przez wiele lat modlił się o pomoc w apostołowaniu.

Rok 1978 był ważny również dla Europy, w perspektywie Apostolatu Pielgrzymującej Matki Bożej, bo z Jej obrazem Jan Pozzobon znalazł się w Prasankturium w Szensztacie. Odwiedził również inne centra szensztackie. Stał się pielgrzymem do Wiecznego Miasta. To w Rzymie podczas audiencji papież Jan Paweł II pobłogosławił wizerunek Pielgrzymującej Matki Bożej. Po powrocie do ojczyzny Pozzobon polecił wykonanie podobnych wizerunków dla innych sanktuariów w Brazylii, które zostały nazwane „Matką Bożą Pielgrzymującą Pomocniczą” (*Auxiliar*). Głównie chodziło o to, by pielęgnować stały kontakt kręgów rodzin z sanktuarium.

Istotnym dla rozwoju Apostolatu Pielgrzymującej Matki Bożej był 30 listopada 1983 r. Tego dnia Jan Luiz Pozzobon otrzymał list z Argentyny zawierający prośbę o 25 wizerunków Pielgrzymującej Matki Bożej dla sanktuariów w Ameryce. Długo się nie zastanawiał. 29 marca 1984 r. przyjechała pielgrzymka z Buenos Aires (Argentyna) do Santa Maria (Brazylia), by odebrać 25 obrazów dla sanktuariów w Ameryce. W ten sposób Apostolat Pielgrzymującej Matki Bożej przekroczył granice Brazylii. Ten dzień dał początek tego rodzaju apostołatowi na całym świecie.

O. Żabnicki napisał: „27 czerwca 1985 roku, rano o 6:15 Jan Pozzobon w drodze na Mszę św. do sanktuarium zostaje potrącony przez samochód ciężarowy i wkrótce umiera. Po śmierci Jana Siostry Maryi wraz z Ruchem Szensztackim podjęły kontynuację dzieła Apostolatu Matki Bożej Pielgrzymującej. I tak jak przewidział Jan Pozzobon, apostołat rozwija się na całym świecie z zadziwiającą prędkością. Biskup Ivo Loischaster scharakteryzował życie Jana Pozzobon słowami: «Wspaniałe życie, które wydaje się, że było tak proste, ale na swój sposób wielkie i owocne dla Królestwa

⁷ Żabnicki, „Sł. Boży Jan Luiz Pozzobon. Kroczyć drogą życia!”, 42.

Bożego». 12 grudnia 1994 r. został oficjalnie otwarty proces beatyfikacyjny sługi Bożego Jana Pozzobona w diecezji Santa Maria w Brazylii przez biskupa Ivo Loischaster⁷⁸.

W Europie Apostolat Pielgrzymującej Matki Bożej szczególnie zaczął się rozwijać od 1997 r. Była to swego rodzaju odpowiedź na apel papieża Jana Pawła II wzywającego do przygotowania się na Jubileusz 2000-lecia chrześcijaństwa. Tego rodzaju apostolstwo proponuje nową ewangelizację z Maryją. Realizuje trzy podstawowe cele: kształtuje osobistą więź z Jezusem i Maryją, ożywia i umacnia rodzinną modlitwę oraz budzi ducha apostołskiego. To współbrzmi z łaskami pielgrzymkowymi, które związane są z sanktuariami szensztackimi. Są nimi: łaska zadomowienia, łaska przemiany i łaska aktywności apostołskiej. Comiesięczne odwiedziny pielgrzymującej Matki Bożej wpisują się także w tęsknotę wierzącej osoby o uzyskanie odpowiedniego rytmu w życiu duchowym. Temu służą nie tylko rekolekcje czy dni formacyjne, ale także dni skupienia. Kilka godzin w przeciągu miesiąca daje możliwość przemyślenia tego, co ostatni czas przyniósł, i jest okazją do nabrania sił na kolejny czas. Jak zauważa s. M. Katarzyna Antolak, w roku 2013 tego rodzaju apostolat był obecny w ponad stu krajach, w tym także w Europie⁹, m.in. w: Niemczech 5,4 tys. kręgów, Hiszpanii 2,5 tys., Portugalii 2 tys., Chorwacji 1,5 tys., we Włoszech 1,05 tys., Szwajcarii 800, Polsce 700, Czechach 480.

Tak dynamiczny rozwój kręgów nastąpił dzięki realizowaniu rad Jana Pozzobona dotyczących dalszego rozwoju Apostolatu Pielgrzymującej Matki Bożej. Przypomina je s. M. Damiana Czogała z Szensztackiego Instytutu Sióstr Maryi w materiałach formacyjnych zatytułowanych *Pielgrzymująca Matka. Apostolat Pielgrzymującej Matki Bożej z Szensztatu*¹⁰, a jest to pielęgnowanie żywego kontaktu z sanktuarium oraz siedem słów wdzięczności.

To sanktuarium jest źródłem łask dzięki obecności w nim Maryi jako najskuteczniejszej Orędowniczki zapraszającej do współpracy chociażby poprzez podejmowanie samowychowania i wkłady do kapitału łask. Jan Pozzobon potrzebę więzi z sanktuarium tak wytłumaczył: „Kiedy budujecie dom i instalujecie elektryczność: przewody, lampy, kontakty, bezpieczniki – i kiedy już wszystko jest właściwie założone (...), wtedy jest potrzebne połączenie ze źródłem energii. I dopiero wtedy może napływać prąd elektryczny. Tak jest i w tym przypadku, jeśli kapliczka ma oddziaływać na rodzinę, to musi być połączona ze źródłem łask. Jeśli nie jest połączona, wtedy nie może bezpośrednio oddziaływać”¹¹.

Równie interesujące są spontaniczne odpowiedzi Jana Pozzobona na pytania dotyczące owocności apostolatu. Składają się one na siedem słów wdzięczności. Najpierw

⁷⁸ Żabnicki, „Sł. Boży Jan Luiz Pozzobon. Kroczy drogą życia!”, 43.

⁹ Katarzyna Antolak, „Apostolat Pielgrzymującej MTA”, w: *Szensztat – moje miejsce w Kościele. Publikacja jubileuszowa z okazji 100-lecia powstania Ruchu Szensztackiego 1914–2014*, red. Arkadiusz Sosna, Kamila Skorupka, Biblioteka Szensztacka 15 (Otwock–Świder: Duszpasterstwo Ruchu Szensztackiego, Wydawnictwo i Drukarnia Świętego Krzyża, 2013), 80–82.

¹⁰ Damiana Czogała, *Pielgrzymująca Matka. Apostolat Pielgrzymującej Matki Bożej z Szensztatu*, cz. 2, Biblioteka Szensztacka 29 (Otwock: Wydawnictwo i Drukarnia Świętego Krzyża, 2021).

¹¹ Czogała, *Pielgrzymująca Matka. Apostolat Pielgrzymującej Matki Bożej z Szensztatu*, cz. 2, 26.

następuje przypomnienie pielęgnowania żywego kontaktu z sanktuarium. Jako osoba wierząca musiał być przekonany, że wszystko jest łaską Bożą. W Szentsztacie wszystko jest zależne od prądu łaski, który płynie z sanktuarium. Wszystko otrzymywał w sanktuarium. Można dodać, że to jest realizowanie powiedzenia św. Bernarda z Clairvaux: „O Maryi nigdy dosyć”. Po drugie, trzeba oddać się Matce Bożej do dyspozycji jako narzędzie. Ona zawsze nas potrzebuje. Członkom Ruchu Szentsztackiego, tak jak i jemu osobiście, pomaga w tym modlitwa poświęcenia, którą zwykle odmawia się codziennie: „O Pani moja i Matko moja! Tobie ofiarowuję się całkowicie i na znak mojego oddania Tobie poświęcam dzisiaj mój wzrok, mój słuch, moje usta, moje serce, całego siebie bez żadnych zastrzeżeń. A jeżeli już do Ciebie, o dobra Matko, należę, to proszę Cię, strzeż mnie jako Twojego dobra i Twojej własności. Amen”. W trzecim słowie wdzięczności Jan Pozzobon zachęca, by wszystko czynić z miłości. Prawdziwa miłość przewycięży wszystkie trudności. Nie należy czynić nic dla pieniędzy albo dla swej chwały, by gdzieś zaistnieć¹².

W czwartym słowie wdzięczności Jan Pozzobon podkreśla potrzebę punktualności, odnosząc się do wypowiedzi o. Józefa Kentenicha z 1952 r.: „Nie można pozwolić na to, żeby ludzie czekali”. Sam, mając na uwadze wiele spotkań z przeróżnymi grupami, wiedział, że punktualność jest także wyrazem szacunku wobec bliźniego.

Heroizm to piąte słowo wdzięczności. Jest on potrzebny w owocnym i stałym apostołowaniu. Jan Pozzobon do grupy pielgrzymów z Argentyny, która w marcu 1984 r. przybyła do Santa Maria i przyjęła 25 kapliczek przeznaczonych do innych krajów, tak powiedział: „Z miłości do Kampanii Pielgrzymującej Matki Bożej chciejmy dziś żyć heroicznie. Nie możemy poprzestawać jedynie na wypełnianiu naszych obowiązków, zrobieniu tego, co konieczne. Musimy przekroczyć granicę obowiązku i pójść nieco dalej”¹³.

Szóste słowo wdzięczności jest apelem Jana Pozzobona o ponoszenie ofiar i wyrzeczeń. Dobrze więc, że w sanktuariach szentsztackich zwykle są dzbany z napisem „Nic bez Ciebie, nic bez nas”, do których można składać wkłady do kapitału łask. Te zaś są przeróżne i deklarowane na zapisanych kartkach wrzucanych do dzbana. W siódmym słowie wdzięczności Jan Pozzobon przypomina zasadę jakże ułatwiającą życie: „To, co mogę wykonać dziś, nie odkładam na jutro”¹⁴.

2. Rozwój kręgów Apostolatu Pielgrzymującej Matki Bożej w diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej

Pierwsze kręgi Apostolatu Pielgrzymującej Matki Bożej w diecezji powstały w parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Koszalinie. Było to w 2005 r., a inicjatorką stała się s. M. Honorata Cieśla z Szentsztackiego Instytutu Sióstr Maryi – przełożona placówki sióstr na Górze Chełmskiej w Koszalinie. W *Kronice* prowadzonej

¹² Czogała, *Pielgrzymująca Matka. Apostolat Pielgrzymującej Matki Bożej z Szentsztatu*, cz. 2, 27.

¹³ Czogała, *Pielgrzymująca Matka. Apostolat Pielgrzymującej Matki Bożej z Szentsztatu*, cz. 2, 27.

¹⁴ Czogała, *Pielgrzymująca Matka. Apostolat Pielgrzymującej Matki Bożej z Szentsztatu*, cz. 2, 27.

przez siostry jest wpis ukazujący historię tego działania pod datą 27 stycznia 2005 r.: „w Adwencie 2004 r. jako cała wspólnota placówkowa, postanowiłyśmy połączyć losowanie «świątelek» z rozlosowaniem 6-ciu Pielgrzymujących Sanktuariów pomiędzy sobą, aby zanim wyruszą w drogę, każda mogła wymodlić jeden krąg. To było piękne przeżycie. W międzyczasie zaczęłyśmy pytać różnych ludzi, czy nie chcieliby utworzyć takiego kręgu i przyjąć Matki Bożej w Sanktuarium Pielgrzymującym. Reakcje były pozytywne, chociaż nie dla wszystkich było możliwe znalezienie tylu rodzin czy osób, by stworzyć krąg. Mimo to jednak w krótkim czasie okazało się, że 6 kapliczek to za mało. Rozlosowałyśmy więc następne 6 Sanktuariów i podobnie szybko okazało się, że są chętni, by przyjąć Matkę Bożą do swoich domów. 27 stycznia wyruszyły dwa pierwsze Sanktuaria Pielgrzymujące. W czasie Mszy Świętej Kapliczki zostały poświęcone i wręczone pani Jolancie Sławińskiej i pani Elżbiecie Waclawskiej, które przejęły odpowiedzialność za powstałe kręgi”¹⁵.

W 2006 r. pracę apostolską z kręgami przejęła s. M. Katarzyna Antolak, która na spotkania dojeżdżała z Domu Prowincjalnego w Świdrze koło Warszawy. S. Katarzyna m.in. organizowała dni skupienia dla członków i sympatyków kręgów. Dla przykładu, dzięki *Kronice* można dowiedzieć się, że 18 maja 2008 r. miał miejsce dzień skupienia, w którym wzięło udział około 60 osób. W programie była konferencja na temat *Bądźmy uczniami Chrystusa* wygłoszona przez kapelana sanktuarium Matki Bożej Trzykroć Przedziwnej ks. dra Zygmunta Czaję, a następnie Msza Święta i poczęstunek w siostrzanym ogrodzie. Po nim był różaniec poprowadzony przez siostry. Spotkanie zakończono koronką do Miłosierdzia Bożego i nabożeństwem majowym uwieńczonym aktem oddania się Matce Bożej¹⁶.

W kwartalniku *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne*, który jest organem urzędowym kurii biskupiej, informację o kręgach Pielgrzymującej Matki Bożej można znaleźć w numerze z roku 2015 w dziale zatytułowanym *Z życia diecezji*. Odnotowano, że 7 marca 2015 r. w czuwaniu wielkopostnym w Koszalinie wzięli udział członkowie Dzieła Szensztackiego. Apostolat Pielgrzymującej Matki Bożej był jedną ze wspólnot obecnych na czuwaniu wraz z Ligą Rodzin, Związkiem Rodzin, grupą kobiet, grupą matek, młodzieżą żeńską, przedstawicielami chłopców, Instytutem Sióstr, Instytutem Księży oraz sympatykami Ruchu Szensztackiego¹⁷. Natomiast 30 maja 2015 r. Apostolat Pielgrzymującej Matki Bożej uczestniczył w dniu formacyjnym specjalnie dla tej wspólnoty przy sanktuarium Matki Bożej Trzykroć Przedziwnej na Górze Chełmskiej w Koszalinie. Było 175 uczestników, przywieźli ze sobą 32 kapliczki. Kilkanaście osób zawarło przymierze miłości z Matką Bożą i dzięki temu stało się członkami Ruchu Szensztackiego. Ciekawe jest następujące spostrzeżenie zanotowane w sprawozdaniu: „Apostolat Pielgrzymującej Matki Bożej rozwija się na całym świecie. W Polsce mamy około tysiąca obrazów pielgrzymujących, przy każdym zgroma-

¹⁵ Archiwum Sióstr na Górze Chełmskiej, *Kronika 2005*.

¹⁶ Archiwum Sióstr na Górze Chełmskiej, *Kronika 2008*.

¹⁷ „Czwanie wielkopostne Dzieła Szensztackiego”, *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 43, 1 (2015): 50–51.

dzonych jest ok. 10 rodzin, czyli 10 tys. polskich rodzin gości regularnie w swoich domach Maryję z Jezusem. Apostolat skierowany jest do wszystkich. Kapliczkę Maryi Pielgrzymującej może przyjąć każdy – rodziny, osoby samotne, młodzież, dzieci; mogą to też być grupy – ministranci, chorzy, parafie albo członkowie innych ruchów. A nawet niewierzący. Bywa, że osoby odpowiedzialne za krąg zanoszą kapliczkę swoim sąsiadom. Nawet jeśli są niewierzący, to okazana im życzliwość przyjścia z Maryją otwiera ich. Niektórzy z nich po latach wracają do Kościoła”¹⁸.

W sierpniu 2016 r. pracę apostolską w diecezji rozpoczęła s. M. Celina Junik, mając na uwadze pracę z rodzinami, a głównie z Ligą Rodzin. Otrzymując misję kanoniczną od ordynariusza diecezji biskupa Edwarda Dajczaka, s. Celina zaczęła Apostolat Pielgrzymującej Matki Bożej poprzez tzw. Niedziele Apostolskie. Polega to na przeżywaniu niedzieli w danej parafii, by zachęcać do tworzenia kręgów. S. Celina rozpoczęła to dzieło od parafii pw. św. Urszuli Ledóchowskiej w Wieszynie, a następnie w parafii pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Dretyniu. W kolejne niedziele s. Celina była w parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Sławnie oraz w parafii pw. św. Wojciecha w Wyszewie. W kolejne niedziele s. Celina odwiedzała następne parafie. To owocowało powstawaniem nowych kręgów.

W roku 2017 członkowie Apostolatu Pielgrzymującej Matki Bożej podczas czuwania wielkopostnego Ruchu Szensztackiego przy sanktuarium na Górze Chełmskiej poprowadzili drogę krzyżową, a potem w Centrum Edukacyjno-Formacyjnym uczestniczyli w spotkaniu, podczas którego pogłębiano wiedzę o Maryi, m.in. przez wykład ks. dra Wojciecha Wójtowicza zatytułowany *Maryja – ikona naszego Kościoła i światło dzieł apostolskich*¹⁹.

Przez kolejne dwa lata nastąpił dalszy rozwój tego rodzaju apostolstwa. Na diecezjalną pielgrzymkę Apostolatu Pielgrzymującej Matki Bożej do sanktuarium na Górze Chełmskiej w Koszalinie w roku 2019 przybyli przedstawiciele 270 kręgów działających w 60 parafiach. Odpowiedzialna za to dzieło ewangelizacyjne s. Celina Junik z Szensztackiego Instytutu Sióstr Maryi stwierdziła: „Z tego sanktuarium Matka Boża niejako wychodzi w tym obrazie i nawiedza poszczególnych ludzi. A Ona, jeśli gdzieś się wybiera, nie przychodzi nigdy z pustymi rękami. Wnosi w dom pokój, radość, jednoczy rodzinę, uczy przebaczać, żyć na co dzień Ewangelią. Ludzie doświadczają dzięki temu apostolstwu wiele łask”²⁰.

Dzięki wywiadowi z s. Celiną przeprowadzonemu 28 kwietnia 2023 r. można dowiedzieć się, że do tego dnia powstało w diecezji 497 kręgów w 99 parafiach. Poniższa tabela pokazuje liczbę kręgów w poszczególnych dekanatach.

¹⁸ „Apostolat Maryi Pielgrzymującej”, *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 43, 2 (2015): 62–63.

¹⁹ „Czuwanie wielkopostne Dzieła Szensztackiego”, *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 45, 1 (2017): 113.

²⁰ „Diecezjalna Pielgrzymka Apostolatu Pielgrzymującej Matki Bożej”, *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 47, 2 (2019): 99.

Tabela 1. Liczba kręgów w poszczególnych dekanatach

Dekanat	Liczba kręgów w parafiach dekanatu
Barwice	11 w 3 parafiach
Białogard	39 w 9 parafiach
Bobolice	39 w 7 parafiach
Czarne	4 w 1 parafii
Darłowo	6 w 2 parafiach
Drawsko Pomorskie	13 w 2 parafiach
Gościno	24 w 5 parafiach
Jastrowie	7 w 3 parafiach
Kołobrzeg	23 w 5 parafiach
Koszalin	62 w 10 parafiach
Miastko	58 w 8 parafiach
Mielno	38 w 9 parafiach
Mirosławiec	6 w 1 parafii
Polanów	25 w 4 parafiach
Połczyn-Zdrój	33 w 7 parafiach
Sławno	7 w 2 parafiach
Słupsk Wschód	29 w 7 parafiach
Słupsk Zachód	7 w 1 parafii
Szczecinek	50 w 10 parafiach
Świdwin	16 w 3 parafiach

Źródło: Wywiad z s. M. Celiną Junik z 28 kwietnia 2023 r. przeprowadzony w Domu Sióstr w Koszalinie przy ul. Zielonej 38.

30 kwietnia 2023 r. s. Celina przeżyła już 116. Niedzielę Apostolską. Każdy krąg składa się od 10 do 15 rodzin. Zazwyczaj w parafii powstaje od 4 do 10 kręgów. Warto zauważyć, że w Miastku w parafii pw. Najświętszej Maryi Panny Wspomożenia Wiernych powstało 14 kręgów Pielgrzymującej Matki Bożej, a w parafii pw. Miłosierdzia Bożego 5 kręgów. Są tylko 2 parafie, w których udało się założyć po jednym kręgu²¹.

Za każdy krąg jest odpowiedzialny opiekun kręgu. Jeżeli w parafii jest kilka kręgów, to jeden z opiekunów kręgu staje się koordynatorem kręgów w parafii jako łącznik między proboszczem, kręgami i s. Celiną – odpowiedzialną za kręgi w diecezji. Raz w roku w pierwszą sobotę po 1 czerwca, w rocznicę poświęcenia sanktuarium przez papieża Jana Pawła II, jest organizowana pielgrzymka diecezjalna Apostolatu Pielgrzymującej Matki Bożej do Sanktuarium Matki Bożej Trzykroć Przedziwnej na Górze Chełmskiej w Koszalinie. Raz w roku członkowie kręgów mają również okazję na przeżycie spotkania dekanalnego, na którym przede wszystkim są obecni koordynatorzy i opiekuno-

²¹ Wywiad z s. M. Celiną Junik z 28 kwietnia 2023 r. przeprowadzony w Domu Sióstr w Koszalinie przy ul. Zielonej 38.

wie kręgów, a także mogą uczestniczyć członkowie poszczególnych kręgów. Także raz w roku koordynatorzy kręgów mają spotkanie formacyjne w Centrum Edukacyjno-Formacyjnym w Koszalinie. Pierwsze spotkanie tego rodzaju odbyło się 1 kwietnia 2022 r. i przybyło wówczas ponad 90 koordynatorów.

S. M. Celina Junik podkreśliła inicjatywę oddolną ze strony członków kręgów Apostolatu Pielgrzymującej Matki Bożej, a dotyczącą rekolekcji dla nich, które miały miejsce w Centrum Edukacyjno-Formacyjnym w Koszalinie w dniach 20–22 sierpnia 2021 r. W swoim sprawozdaniu s. M. Inga Gula m.in. przywołała świadectwo uczestniczki – Ireny Spolskiej, która jest koordynatorką kręgów w swojej parafii pw. Najświętszej Maryi Panny Wspomożenia Wiernych w Miastku: „Na początku przyjmowania Pielgrzymującej Matki Bożej z Szensztatu sądziłam, że to po prostu kolejna forma modlitwy. Po jakimś czasie zauważyłam, że kiedy kapliczka jest w domu, zaczyna się coś dziać, jakby była obecna z nami jakaś Osoba. Miałam wrażenie, że przyjmując kapliczkę, przyjmuję Osobę”²². W roku 2023 planowane są czwarte serie rekolekcji w dniach 9–11 czerwca oraz 23–25 sierpnia.

Dla lepszego funkcjonowania tego apostolatu w diecezji s. Celina zamierza powołać koordynatorów dekanalnych. Każdy krąg otrzymuje materiały formacyjne przygotowane przez s. M. Katarzynę Antolak²³ oraz przez s. M. Damianę Czogałę²⁴. Są też biuletyny ukazujące się od kilkunastu lat, zatytułowane *Pielgrzymująca Matka*. Te gazetki ukazywały się cztery razy w roku, a od pewnego czasu wychodzą na światło dzienne dwa razy w roku. Przybliżają konkretne doświadczenia apostolskie wynikające z obecności kręgów w małych ojczyznach stanowiących parafie. W najnowszym numerze z 2023 r. jest m.in. apel o. Romualda Kszuka – odpowiedzialnego za tego rodzaju apostolat w Polsce – o powrót do nauczania św. Jana Pawła II, z przypomnieniem poświęcenia przez niego sanktuarium Trzykroć Przedziwnej Matki i Zwycięskiej Królowej z Szensztatu na Górze Chełmskiej w Koszalinie²⁵.

3. Funkcjonowanie kręgów Apostolatu Pielgrzymującej Matki Bożej w parafii na przykładzie Kołobrzegu

Pierwszy krąg Apostolatu Pielgrzymującej Matki Bożej powstał w parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Kołobrzegu w roku 2010, a opiekunką kręgu została Filomena Rynkiewicz. Powoli pojawiały się kolejne kręgi. W roku 2014 do jednego z kręgów wstąpiła Ewa Woźniak, która w rok później została opiekunem kręgu, a w roku 2018 koordynatorem kręgów w swojej parafii²⁶.

²² *Pielgrzymująca Matka* 2, 43 (2021): 11.

²³ Katarzyna Antolak, *Pielgrzymująca Matka. Apostolat Matki Bożej Pielgrzymującej z Szensztatu*, Biblioteka Szensztacka 12 (Otwock: Wydawnictwo i Drukarnia Świętego Krzyża, 2019), 40–43.

²⁴ Czogała, *Pielgrzymująca Matka. Apostolat Pielgrzymującej Matki Bożej z Szensztatu*, cz. 2, 27.

²⁵ Romuald Kszuk, „Powróćmy do świętego Jana Pawła II”, *Pielgrzymująca Matka* 1, 46 (2023): 16.

²⁶ Wywiad z Ewą Woźniak z 9 maja 2023 r. przeprowadzony w domu parafialnym przy ul. Katedralnej 5 w Kołobrzegu.

Jako koordynatorka Ewa Woźniak realizuje konkretne zadania poprzez świadectwo autentycznego życia chrześcijańskiego, a także kształtowanie w sobie ducha wspólnotowego dzięki umiejętności przewodzenia w grupie, za którą jest odpowiedzialna. Do zadań koordynatorki należy sporządzanie listy osób i rodzin systematycznie przyjmujących Pielgrzymującą Matkę Bożą, a także ewangelizowanie i zachęcanie członków kręgów do udziału w życiu Kościoła. Przykładem jest branie udziału w wydarzeniach parafialnych. Ostatnio była to peregrynacja kopii Piety Skrzatuskiej w dniach 16–19 kwietnia 2023 r. Ważny jest też udział w wydarzeniach diecezjalnych, czego przykładem jest peregrynacja symbolu Ducha Świętego dla sanktuarium Matki Bożej Trzykroć Przedziwnej na Górze Chełmskiej w Koszalinie w lutym 2023 r. Dla Ewy Woźniak jako koordynatorki istotna jest otwartość i wrażliwość na potrzeby osób i rodzin należących do kręgów²⁷.

Dzięki zaangażowaniu w Apostolat Pielgrzymującej Matki Bożej Ewa Woźniak jako koordynatorka przeżywa wiele radości i satysfakcji. Cały czas rozwija się wewnętrznie i to przekłada się na praktyczne życie osobiste, rodzinne i zawodowe. Odkrywa wciąż na nowo, że Matka Boża zawsze przychodzi jako misjonarka w roli matki i wychowawczyni. Ewa Woźniak uczy się relacji z ludźmi, które przechodzą w więzi wymagające współodpowiedzialności. Jako koordynatorka zauważa, że ta funkcja służy formacji harmonijnej, zintegrowanej osobowości. Dzięki temu pani Ewa umie zmierzać się ze smutkami, które są częścią życia i wiążą się z ludzką naturą. Kryzysy są potrzebne do dalszego rozwoju i są niejako jego dźwignią²⁸.

Organizacyjnie wygląda to tak, że kapliczka przekazywana jest od rodziny do rodziny tak, by raz w miesiącu przeżywać odwiedziny Pielgrzymującej Matki Bożej. Podstawową strukturą jest krąg, na który składa się 10 rodzin lub osób, które systematycznie przyjmują Matkę Bożą. Z kapliczką wędrują materiały pomocnicze, czyli najpierw opracowanie s. M. Katarzyny Antolak pt. *Pielgrzymująca Matka. Apostolat Matki Bożej Pielgrzymującej z Szensztatu*, w którym umieszczono podstawowe informacje o Międzynarodowym Apostolskim Ruchu Szensztackim i o Apostolacie Matki Bożej Pielgrzymującej z Szensztatu. Są w tym opracowaniu propozycje różnych modlitw oraz rozważań i pieśni²⁹. Do materiałów pomocniczych należy także najnowszy biuletyn *Pielgrzymująca Matka* oraz miesięczny harmonogram stanowiony przez listę osób bądź rodzin przyjmujących Pielgrzymującą Matkę Bożą³⁰.

Raz w miesiącu, a konkretnie 18 dnia miesiąca, zwanego Dniem Przymierza, członkowie kręgów Apostolatu Pielgrzymującej Matki Bożej wraz z innymi gałęziami Dzieła Szensztackiego uczestniczą we Mszy Świętej o godz. 17:00 i modlą się o dalszy rozwój wewnętrzny dla przynależących do Ruchu Szensztackiego oraz o rozwój zewnętrzny dla Dzieła Szensztackiego. Na tej Mszy Świętej pojawiają się kapliczki

²⁷ Wywiad z Ewą Woźniak z 9 maja 2023 r.

²⁸ Antolak, *Pielgrzymująca Matka. Apostolat Matki Bożej Pielgrzymującej z Szensztatu*, 40–43.

²⁹ Antolak, *Pielgrzymująca Matka. Apostolat Matki Bożej Pielgrzymującej z Szensztatu*, 40–43.

³⁰ Wywiad z Ewą Woźniak z 9 maja 2023 r.

Pielgrzymującej Matki Bożej, które są wyeksponowane przy ołtarzu, a na koniec Mszy Świętej następuje rozesłanie obrazów Matki Bożej Trzykroć Przedziwnej w parafii³¹.

Dla Ewy Woźniak ważne są odwiedziny Pielgrzymującej Matki Bożej w jej domu. Dzięki temu nieustannie buduje relację z Maryją. Stara się mieć obiektywne i świeże spojrzenie na rzeczywistość oczami narzędzia Matki Bożej. Te swoiste spotkania inspirować Ewę Woźniak do brania udziału w powołaniu do wychowania nowego człowieka zaangażowanego w tworzenie nowej wspólnoty przez przyjmowanie ról społecznych, zwłaszcza w obszarze edukacji i w obszarze jednostek pomocowych³².

Zakończenie

Dynamiczny rozwój kręgów Apostolatu Pielgrzymującej Matki Bożej w diecezji pokazuje potrzebę tego rodzaju apostołstwa. Członkowie kręgów mają okazję do rozwoju pobożności maryjnej, która jest czymś naturalnym w naszej ojczyźnie. Apostolat Pielgrzymującej Matki Bożej służy rozwojowi wewnętrznemu każdej zaangażowanej osoby i przekłada się na życie społeczne. Obecność w kręgach ma charakter wspólnototwórczy i pozwala na tworzenie więzi z bliźnimi, które charakteryzują się współodpowiedzialnością. Więzi osobowe służą więziom lokalnym.

Bibliografia

- Antolak, Katarzyna. „Apostolat Pielgrzymującej MTA”. W: *Szensztat – moje miejsce w Kościele. Publikacja jubileuszowa z okazji 100-lecia powstania Ruchu Szensztackiego 1914–2014*, red. Arkadiusz Sosna, Kamila Skorupka, Biblioteka Szensztacka 15, 80–82. Otwock–Świder: Duszpasterstwo Ruchu Szensztackiego, Wydawnictwo i Drukarnia Świętego Krzyża, 2013.
- Antolak, Katarzyna. *Pielgrzymująca Matka. Apostolat Matki Bożej Pielgrzymującej z Szensztatu*. Biblioteka Szensztacka 12, 40–43. Otwock: Wydawnictwo i Drukarnia Świętego Krzyża, 2019.
- „Apostolat Maryi Pielgrzymującej”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 43, 2 (2015): 62–63.
- Archiwum Sióstr na Górze Chełmskiej. *Kronika 2005*.
- Archiwum Sióstr na Górze Chełmskiej. *Kronika 2008*.
- Czaja, Zygmunt. *Wychowanie jako spotkanie. Główne założenia szensztackiego systemu wychowawczego w świetle wypowiedzi ks. Józefa Kentenicha*. Poznań: Pallottinum, 1994.
- Czogała, Damiana. *Pielgrzymująca Matka. Apostolat Pielgrzymującej Matki Bożej z Szensztatu*. Cz. 2. Biblioteka Szensztacka 29. Otwock: Wydawnictwo i Drukarnia Świętego Krzyża, 2021.
- „Czuwanie wielkopostne Dzieła Szensztackiego”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 43, 1 (2015): 50–51.
- „Czuwanie wielkopostne Dzieła Szensztackiego”. *Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne* 45, 1 (2017): 113.

³¹ Antolak, *Pielgrzymująca Matka. Apostolat Matki Bożej Pielgrzymującej z Szensztatu*, 40–43.

³² Wywiad z Ewą Woźniak z 9 maja 2023 r.

- „Diecezjalna Pielgrzymka Apostolatu Pielgrzymującej Matki Bożej”. *Koszalińsko-Koło-brzeskie Wiadomości Diecezjalne* 47, 2 (2019): 99.
- Kszuk, Romuald. „Powróćmy do świętego Jana Pawła II”. *Pielgrzymująca Matka* 1, 46 (2023): 16.
- Pielgrzymująca Matka* 2, 43 (2021): 11.
- Schönstatt – Lexikon. Fakten – Ideen – Leben*, red. Hubertus Brantzen, Herbert King, Lothar Penners, Gertrud Pollak, Herta Schlosser, Joachim Schmiedl, Peter Wolf. Vallendar–Schönstatt: Patris Verlag, 1996.
- Wywiad z Ewą Woźniak z 9 maja 2023 r. przeprowadzony w domu parafialnym przy ul. Katedralnej 5 w Kołobrzegu.
- Wywiad z s. M. Celiną Junik z 28 kwietnia 2023 r. przeprowadzony w Domu Sióstr w Koszalinie przy ul. Zielonej 38.
- Żabnicki, Mirosław. „Sł. Boży Jan Luiz Pozzobon. Kroczyć drogą życia!”. W: *Szensztat – moje miejsce w Kościele. Publikacja jubileuszowa z okazji 100-lecia powstania Ruchu Szensztackiego 1914–2014*, red. Arkadiusz Sosna, Kamila Skorupka. Biblioteka Szensztacka 15, 41–43. Otwock–Świder: Duszpasterstwo Ruchu Szensztackiego, Wydawnictwo i Drukarnia Świętego Krzyża, 2013.

Streszczenie

Inicjatorem Apostolstwa Pielgrzymującej Matki Bożej jest sługa Boży Jan Luiz Pozzobon (1904–1985), Brazylijczyk, ojciec rodziny i diakon stały. W 1950 r. otrzymał od siostry szensztackiej obraz Matki Bożej Trzykroć Przedziwnej w oprawie nawiązującej kształtem do sanktuarium szensztackiego, aby czuwał nad pielgrzymowaniem obrazu po rodzinach jego osiedla. Widząc pozytywny wpływ tej akcji pastoralnej na rodziny, postanowił ją kontynuować. Od 1959 r. zaczął tworzyć kręgi dla rodzin, organizując 30 rodzin przekazujących sobie kapliczkę i modlących się różańcem. Jego życie pokazuje, jak wiele może zdziałać jedna osoba jako świadome narzędzie w ręku Boga. W 1978 r. ten apostołat zawitał w Europie, a szczególnie zaczął się rozwijać od 1997 r. jako odpowiedź na apel papieża Jana Pawła II wzywającego do przygotowania się na Jubileusz 2000-lecia chrześcijaństwa. W roku 2005 Kręgi Pielgrzymującej Matki Bożej pojawiły się w diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej. W 2016 r. s. M. Celina Junik, otrzymawszy misję kanoniczną od ordynariusza diecezji biskupa Edwarda Dajczaka, rozpoczęła apostołat Kręgów Pielgrzymującej Matki Bożej przez tzw. Niedziele Apostolskie. Dzięki temu aktualnie (tj. na 28 kwietnia 2023 r.) w diecezji działa 497 kręgów w 99 parafiach. Ważny jest charakter formacyjny tego rodzaju apostołstwa służący rozwojowi wewnętrznemu każdej zaangażowanej osoby chcącej świadomie i coraz głębiej przeżywać pobożność maryjną. Przekłada się to także na wprowadzanie katolickiej nauki społecznej w życie małych ojczyzn.

Słowa kluczowe: sanktuarium Matki Bożej Trzykroć Przedziwnej, kapliczki Pielgrzymującej Matki Bożej, Kręgi Apostolatu Pielgrzymującej Matki Bożej, łaski pielgrzymkowe, Apostołat Pielgrzymującej Matki Bożej, opiekun kręgu, koordynator parafialny i dekanalny

Abstract**CIRCLES OF THE APOSTOLATE OF THE PILGRIM MOTHER OF GOD
IN THE DIOCESE OF KOSZALIN-KOŁOBRZEG (KOŁOBRZEG)**

The initiator of the Apostolate of the Pilgrim Mother of God is the Servant of God John Luiz Pozzobon (1904–1985), a Brazilian, family father and permanent deacon. In 1950, he was given an image of Our Lady of the Threefold Preciousness in a setting evocative of the Schoenstatt Shrine by a Schoenstatt sister to oversee the pilgrimage of the image through the families of his estate. Seeing the positive impact of this pastoral action on families, he decided to continue it. Beginning in 1959, he began forming circles for families, organizing 30 families to pass the shrine to each other and pray the rosary. His life shows how much one person can do as a conscious instrument in the hand of God. In 1978 this apostolate took hold in Europe and especially began to grow from 1997 as a response to Pope John Paul II's call to prepare for the Jubilee of the 2000th anniversary of Christianity. In 2005, circles of the Pilgrim Mother of God appeared in the Diocese of Koszalin-Kołobrzeg (Kołobrzeg). In 2016, Sr. M. Celina Junik having received a canonical mission from the Ordinary of the diocese, Bishop Edward Dajczak, began the apostolate of the Circles of the Pilgrim Mother of God through the so-called Apostolic Sundays. As a result, as of April 28, 2023, we have 497 circles in 99 parishes in the diocese. The formative character of this type of apostolate is important, serving the inner development of each person involved who wants to consciously and ever more deeply live Marian devotion. This also translates into the introduction of Catholic social teaching into the life of small homelands.

Keywords: Shrine of Our Lady of the Threefold Preciousness, shrines of the Pilgrim Mother of God, circles of the Apostolate of the Pilgrim Mother of God, pilgrimage graces, Apostolate of the Pilgrim Mother of God, circle guardian, parish and deanery coordinator